

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

Aanvullend onderzoek in het kader van opname
Digikoppeling 3.0 op de 'pas toe of leg uit'-lijst

FORUM STANDAARDISATIE

Betreft:	Aanvullend onderzoek in het kader van opname Digikoppeling 3.0 op de 'pas toe of leg uit'-lijst.
-----------------	---

Forumadvies en Samenvatting

Aanleiding

In oktober 2014 is een nieuwe versie van Digikoppeling aangemeld bij het Forum voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst, versie 3.0. Na de intake is een expertgroep gevormd die adviseerde om Digikoppeling 3.0 op de lijst te plaatsen onder de voorwaarde dat Logius als beheerder de compliancevoorziening¹ geschikt maakt voor de nieuwe versie, inclusief de nieuwe toevoeging WS-RM². Na de expertbijeenkomst volgde de openbare consultatie. Onderstaande reacties uit de openbare consultatie gaven het Forum aanleiding om een aanvullend onderzoek uit te voeren.

1. De zorg van de Ministeries van VenJ en EZ en het e-SENS project van de Europese Commissie dat met plaatsing op de lijst van Digikoppeling 3.0 (dat zoals alle voorgaande versies een profiel bevat voor ebMS 2.0), de adoptie van ebMS 3.0 en het profiel AS4 wordt geremd;
2. Er zijn geen implementatievoorbeelden van het in de nieuwe versie toegevoegde WS-RM-profiel. Met plaatsen van Digikoppeling 3.0 op de lijst wordt de adoptie van WS-RM gestimuleerd terwijl de vraag naar deze technologie onvoldoende is bewezen;
3. Uitzondering van de 'pas toe of leg uit'-verplichting voor de Linked Open Data-standaarden RDF en SKOS.

In dit onderzoek wordt ingegaan op bovenstaande vragen en de discussie rondom ebMS 3.0 en Digikoppeling.

Conclusie

1. ebMS 2.0 staat, via Digikoppeling versie 2.0 op de lijst. Het opnemen van de nieuwe versie zal hier niks aan veranderen. Discussie over de doorontwikkeling van Digikoppeling en de relatie tot ebMS 3.0 en het wel of niet gebruiken van WS-RM, dient via de beheerorganisatie te lopen. De beheerorganisatie is dermate open en toegankelijk dat hiervoor voldoende aanknopingspunten zijn.

¹ Met een compliancevoorziening kan een gebruiker toetsen of een software-implementatie voldoet aan de standaard. Sinds juni 2015 is de compliancevoorziening, inclusief de nieuwe toevoeging WS-RM, beschikbaar.

² Web Services Reliable Messaging is een standaard om het afleveren van berichten te garanderen. Het omschrijft een protocol waarmee kan worden bepaald of een bericht is ontvangen via een melding hierover.

2. Het beperkte gebruik van het WS-RM-profiel in Digikoppeling, geeft aanleiding om Digikoppeling 3.0 niet op de lijst te plaatsen. Het plaatsen op de lijst kan pas wanneer de beheerorganisatie aantoont dat er meerdere succesvolle implementaties zijn van WS-RM conform het profiel dat in Digikoppeling is opgenomen. Dit is in lijn met het toetsingscriterium 'draagvlak'.
3. Het functioneel toepassingsgebied in het expertadvies is te ruim omschreven en moet worden ingeperkt tot gegevensuitwisseling waarbij tweezijdige authenticatie vereist is.

9 oktober 2015

Forumadvies

1. De nieuwe versie van Digikoppeling nog niet op de 'pas toe of leg uit'-lijst te plaatsen, totdat er ten minste twee organisaties binnen het organisatorisch werkingsgebied substantieel gebruik maken van WS-RM.
2. De beheerder van de standaard dient het gebruik van het WS-RM-profiel van Digikoppeling te volgen en aan het Forum te rapporteren wanneer het gebruik aan de criteria voldoet. De beheerder van de standaard rapporteert in ieder geval uiterlijk over een jaar terug over de voortgang van het gebruik.
3. Om in het functioneel toepassingsgebied op te nemen dat Digikoppeling niet verplicht is voor *"de gevallen waarin de aanbieder van gegevens vaststelt dat geen noodzaak bestaat om de afnemer van de gegevens te authenticeren"*.
4. De beheerder van de standaard op te roepen om te onderzoeken wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen ebMS 3.0/AS4 en Digikoppeling en wat dit betekent voor de doorontwikkeling van Digikoppeling. Aansluitend hierop ook te kijken naar de noodzaak om het WS-RM-profiel te behouden. Mede in het kader van het gebruik en een eventuele vervanging van het ebMS 2.0-profiel door een op ebMS 3.0 gebaseerd profiel voor meldingen.
5. Om op de website van het Forum uiteen te zetten hoe om te gaan met het gebruik van nieuwere versies van een standaard. De 'pas toe of leg uit'-verplichting zou namelijk kunnen worden opgevat als een ontmoediging om te innoveren als een oudere versie wordt voorgeschreven.

Inleiding

De Programmaraad Stelsel van Basisregistraties (PSB) stelde op 5 december 2013 de nieuwe versie van Digikoppeling (versie 3.0) als standaard vast. De PSB bepaalde ook - op voordracht van de Manifestgroep - om WS-RM te benoemen als standaard voor meldingen, naast ebMS. Verder werd afgesproken om interdepartementale / sectorale ontkoppelpunten in te zetten voor het vertalen van eventueel verschillende keuzen voor een van deze twee standaarden door basisregistraties (of andere aanbieders) en hun afnemers.

9 oktober 2015

Vervolgens is op 24 oktober 2014 Digikoppeling 3.0 aangemeld bij het Forum Standaardisatie voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Een expertgroep is gevormd en heeft Digikoppeling 3.0 getoetst aan criteria voor opname op de lijst. De expertgroep adviseerde Digikoppeling 3.0 op de 'pas toe of leg uit'-lijst te plaatsen onder de voorwaarde dat Logius als beheerder van de standaard eerst de compliancevoorziening³ geschikt maakt voor de nieuwe toevoeging (WS-RM) aan de standaard. Het advies van de expertgroep was in openbare consultatie van 12 februari tot 13 maart 2015.

De reacties op de openbare consultatie gaven aanleiding om een aanvullend onderzoek te verrichten. De reacties hebben betrekking op het volgende:

1. De zorg van de Ministeries van VenJ en EZ en het e-SENS project van de Europese Commissie dat met plaatsing op de lijst van Digikoppeling 3.0 (dat zoals alle voorgaande versies een profiel bevat voor ebMS 2.0), de adoptie van ebMS 3.0 en het profiel AS4 wordt geremd;
2. Er zijn geen implementatievoorbeelden van het in de nieuwe versie toegevoegde WS-RM profiel. Met plaatsen van Digikoppeling 3.0 op de lijst wordt de adoptie van WS-RM gestimuleerd terwijl de vraag naar deze technologie onvoldoende is bewezen;
3. Uitzondering van de 'pas toe of leg uit'-verplichting voor de Linked Open Data-standaarden RDF en SKOS.

Doelstelling

Dit aanvullend onderzoek is onderdeel van de toetsingsprocedure open standaarden⁴ naar Digikoppeling 3.0. Het doel is om te bepalen of bovengenoemde onderwerpen in de weg staan aan het op de 'pas toe of leg uit'-lijst plaatsen van de nieuwe versie van Digikoppeling. Digikoppeling 2.0 staat al op de lijst. Bovendien bestaat de wens in aanmerking te komen voor het predicaat 'uitstekend beheer'.

Het normenkader voor de beantwoording van beide vragen (plaatsing op de lijst en het voldoen aan de criteria voor 'uitstekend beheer') wordt gegeven door de toetsingscriteria voor open standaarden van het Forum Standaardisatie. Daarnaast kan dit aanvullend onderzoek aanleiding geven aan het Forum Standaardisatie om een of meer belanghebbenden op te roepen tot actie.

Betrokkenen en proces

Voor alle onderwerpen heeft inhoudelijk feitelijk onderzoek plaatsgevonden, waarvan in dit document verslag wordt gedaan. Met de meest nauw betrokken partijen (de Ministeries van VenJ en EZ, Logius als beheerder van Digikoppeling, BKWI en DUO) is dit document inhoudelijk afgestemd. Samen met hen zijn de adviezen aan het Forum geformuleerd. Dit onderzoek en de adviezen vormen tezamen met het expertadvies en de reacties uit de openbare consultatie het advies

³ Met een compliancevoorziening kan een gebruiker toetsen of een software-implementatie voldoet aan de standaard. Sinds juni 2015 is de compliancevoorziening, inclusief de nieuwe toevoeging WS-RM, beschikbaar.

⁴ *Toetsingsprocedure en criteria voor lijst met open standaarden, versie 1.4*, Den Haag: Forum Standaardisatie 2015.

aan het Forum ten aanzien van de plaatsing van Digikoppeling 3.0 op de 'pas toe of leg uit'-lijst.

9 oktober 2015

1. De standaard ebMS 3.0/AS4 (commentaarpunt 1)

1.1. Geuit commentaar in de openbare consultatie

De Ministeries van VenJ en EZ en het e-SENS project van de Europese Commissie uitten hun zorg dat met het op de lijst plaatsen van Digikoppeling 3.0, dat overigens zoals alle voorgaande versies een profiel bevat voor ebMS 2.0, de adoptie van ebMS 3.0 en het profiel AS4 wordt geremd.

1.2. Huidige situatie ebMS 3.0/AS4 en relatie met Digikoppeling

De adoptie van ebMS 3.0/AS4

De standaard ebMS 3.0/AS4 is een open standaard voor de veilige uitwisseling van gegevens en documenten waarbij gebruik wordt gemaakt van webservices⁵. De standaard ebMS 3.0/AS4 wordt gebruikt in verschillende projecten en programma's in het verband van de Europese Unie, zoals PEPPOL (voor inkoopprocessen), e-CODEX (voor justitiële samenwerking), SPOCS (voor grensoverschrijdende overheidsdiensten) en STORK (voor grensoverschrijdende authenticatie van burgers). Daarin staat het cluster *e-Delivery* van het programma e-SENS van de Europese Commissie centraal. Dit cluster tracht een generieke infrastructuur te bieden voor Europees berichtverkeer tussen overheden. Voor verschillende projecten en programma's van de Europese Commissie kan verwacht worden dat zij *e-Delivery* als bouwsteen kiezen voor het transport van berichtverkeer. Het cluster *e-Delivery* kiest ebMS 3.0/AS4 als standaard. Verder is de adoptie van ebMS 3.0/AS4 nog redelijk beperkt.

Ook binnen de Nederlandse overheid overwegen een aantal partijen ebMS 3.0/AS4 in te zetten, onder andere in het domein van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Op dit moment wordt echter binnen de Nederlandse overheid alleen ebMS 2.0 gebruikt. Alleen bij de participatie in Europese initiatieven zoals e-CODEX wordt ebMS 3.0 gebruikt.

Relatie met ebMS-profiel van Digikoppeling

Digikoppeling is een verzameling van profielen voor beveiligde gegevensuitwisseling. Het ebMS-profiel binnen Digikoppeling is nu gebaseerd op ebMS 2.0. Doordat ebMS 3.0/AS4 gezien wordt als opvolger van ebMS 2.0, is het feit dat een aantal partijen binnen de overheid het gebruik van ebMS 3.0/AS4 overwegen ook een belangrijke ontwikkeling voor Digikoppeling.

De standaard ebMS 3.0/AS4 kan als opvolger van ebMS 2.0 gezien worden, maar ebMS 3.0/AS4 is niet *backwards compatible* met ebMS 2.0. De standaard ebMS 3.0/AS4 is in functioneel opzicht uitgebreider dan ebMS 2.0 en is gebaseerd op andere modernere onderliggende standaarden (volledig gebaseerd op web services). Daardoor vergt de overstap van ebMS 2.0 naar ebMS 3.0/AS4 een zorgvuldige migratie en/of de – eventueel tijdelijke – introductie van een knooppunt/vertaaldienst.

Het initiatief tot onderzoek naar een dergelijk migratie kan – conform het beheermodel van Digikoppeling – worden genomen door de gebruikers van Digikoppeling die verenigd zijn in het Technisch Overleg Digikoppeling en de

⁵ Webservices maken het voor webgebaseerde applicaties mogelijk om op een gestandaardiseerde wijze met elkaar te communiceren zonder menselijke tussenkomst.

beheerder van de standaard. De discussie over doorontwikkeling van Digikoppeling naar een mogelijke toekomstige versie hoort niet thuis in de procedure tot plaatsing van de standaard op de lijst open standaarden. Doorontwikkeling van Digikoppeling is onderdeel van het beheerproces van Digikoppeling. 9 oktober 2015

1.3. Betekenis voor de toetsingsprocedure Digikoppeling 3.0

De criteria in rubriek 1.2 van de toetsingscriteria betreffen de relatie tussen de te toetsen standaard en andere standaarden. Hieronder volgt de toetsing van Digikoppeling 3.0 aan deze criteria voor wat betreft de relatie met ebMS 3.0/AS4.

1.2	<i>Verhoudt de standaard zich goed tot andere standaarden?</i>
1.2.1	Kan de standaard naast of in combinatie met reeds opgenomen standaarden worden toegepast (d.w.z. de standaard conflicteert niet met reeds opgenomen standaarden)?
1.2.2	Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven reeds opgenomen standaarden met een overlappend functioneel toepassings- en organisatorisch werkingsgebied?
1.2.3	Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven bestaande concurrerende standaarden die in aanmerking zouden komen voor opname?
1.2.4	Is de standaard een internationale standaard of sluit de standaard aan bij relevante internationale standaarden?

De criteria 1.2.1 en 1.2.2 zijn niet van toepassing, doordat ebMS 3.0/AS4 geen reeds opgenomen standaard is. De criteria 1.2.3 en 1.2.4 zijn zogenoemde *grijze criteria*, die niet doorslaggevend zijn voor beantwoording van de hoofdvraag, maar die wel bijdragen aan het beeld dat nodig is om de hoofdvraag te beantwoorden.

Voor de toetsing van criterium 1.2.3 wordt ebMS 3.0/AS4 als een *bestaande concurrerende standaard* beschouwd. Uit oogpunt van innovatie en toekomstgerichtheid zou ebMS 3.0/AS4 geacht kunnen worden meerwaarde te bieden boven ebMS 2.0. Daarnaast speelt mee dat partijen die participeren in initiatieven in Europees verband (zoals het Ministerie van V&J) mogelijk meerwaarde zien in het gebruik van ebMS 3.0/AS4 ook binnen Nederland, om zo het gelijktijdig gebruik (en het beheer) van verschillende versies te minimaliseren. Zij moeten immers ook in Europees verband ebMS 3.0/AS4 inzetten. Overigens mogen deze partijen ebMS 3.0/AS4 gewoon gebruiken zolang ze ebMS 2.0 ook ondersteunen.

Het ebMS 2.0-profiel in Digikoppeling is gebaseerd op een internationale standaard, zoals bedoeld in criterium 1.2.4. Hoewel ebMS 3.0/AS4 de voorgaande versie ebMS 2.0 opvolgt, is er momenteel geen sprake van dat ebMS 2.0 niet langer valide, niet langer ondersteund of niet langer veilig zou zijn.

Deelconclusie mbt. commentaarpunt 1a (zorg mbt. ebMS 3.0/AS4)

Digikoppeling 2.0 staat al op de lijst. Toetsing van de criteria in relatie tot ebMS 3.0/AS4 geeft geen aanleiding om de nieuwe versie Digikoppeling 3.0 niet op de lijst te plaatsen of om daar voorwaarden aan te verbinden.

Het Forum Standaardisatie wordt geadviseerd de beheerder van de standaard op te roepen onderzoek in te stellen naar:

- de overeenkomsten en verschillen tussen ebMS 3.0/AS4 en Digikoppeling 3.0,
- of het huidige op ebMS 2.0 gebaseerde profiel in Digikoppeling eventueel vervangen zou moeten worden door een profiel gebaseerd op ebMS 3.0/AS4.

Plaatsing op de lijst van Digikoppeling 3.0 leidt ertoe dat de 'pas toe of leg uit'-verplichting op Digikoppeling (en daarmee het ebMS 2.0-profiel) van toepassing blijft. De 'pas toe of leg uit'-verplichting zou kunnen worden opgevat als een ontmoediging om te innoveren en de nieuwere versie ebMS 3.0/AS4 toe te passen.

9 oktober 2015

Het Forum Standaardisatie wordt geadviseerd om op de website aan te geven hoe zij – in het algemeen – de 'pas toe of leg uit'-verplichting ziet in relatie tot het gebruik van een nieuwere versie van de standaard. Plaatsing op de lijst brengt in casu van ebMS een verplichting tot toepassing met zich mee van een standaard waar inmiddels een nieuwere versie van beschikbaar is. De 'pas toe of leg uit'-verplichting zou kunnen worden opgevat als een ontmoediging om te innoveren en deze nieuwere versie toe te passen.

2. Het huidige gebruik van WS-RM (commentaarpunt 2)

2.1. Geuit commentaar in de openbare consultatie

De Ministeries van VenJ en EZ en het e-SENS project van de Europese Commissie uitten hun zorg dat met plaatsing op de lijst van Digikoppeling 3.0 (dat nu een profiel bevat voor WS-RM), de adoptie van WS-RM gestimuleerd wordt, terwijl deze technologie nog onvoldoende bewezen is en achterhaald zal blijken bij adoptie van ebMS 3.0/AS4.

2.2. Huidige situatie WS-RM en relatie met Digikoppeling

Van het in Digikoppeling 3.0 toegevoegde WS-RM-profiel zijn momenteel nog geen voorbeeldimplementaties. Wel is een WS-RM-implementatie binnen de rijksoverheid bekend (bij de Registratie Niet-Ingezetenen, RNI, beheerd door de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens). Dit betreft echter geen implementatie conform het WS-RM-profiel in Digikoppeling.

Vóór en sinds de introductie van het WS-RM-profiel in Digikoppeling hebben een aantal partijen binnen de Nederlandse overheid interesse getoond in de toepassing ervan. Het gaat dan veelal om partijen in sectoren waar nu het WUS-profiel van Digikoppeling in gebruik is – bedoeld voor *bevragingen* – en waar behoefte bestaat aan het doen van *meldingen*. Dit geldt in de sector onderwijs, in de sector werk & inkomen en bij enkele stelselvoorzieningen zoals DigiMelding.

Relatie met het gebruik van WS-RM binnen ebMS 3.0/AS4

Digikoppeling 3.0 introduceert voor meldingen een WS-RM-profiel, dit op verzoek van de Programmaraad Stelsel van Basisregistraties. Ook ebMS 3.0/AS4 omvat een WS-RM-profiel. Deze WS-RM-profielen zijn niet gelijk aan elkaar en zijn niet interoperabel.

2.3. Betekenis voor de toetsingsprocedure Digikoppeling 3.0

De criteria in rubriek 3.2 van de toetsingscriteria betreffen het draagvlak voor de te toetsen standaard. Hieronder volgt de toetsing van Digikoppeling 3.0 aan deze criteria.

3.2	<i>Kan de standaard rekenen op voldoende draagvlak?</i>
3.2.1	Wordt de aangemelde versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere organisaties gebruikt?
3.2.2	Wordt een vorige versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere organisaties gebruikt?
3.2.3	Is de aangemelde versie backwards compatible met eerdere versies van de standaard?

3.2.4	Zijn er voldoende positieve signalen over het toekomstige gebruik van de standaard door (semi-)overheidsorganisaties, het bedrijfsleven en burgers?
-------	---

9 oktober 2015

De toetsing van de criteria vindt plaats vanuit het perspectief dat Digikoppeling 3.0 ondersteuning voor WS-RM toevoegt. De beantwoording heeft daardoor met name betrekking op WS-RM. In die zin moet criterium 3.2.1 ontkennend worden beantwoord: de aangemelde versie van Digikoppeling 3.0 - die zich kenmerkt door de toevoeging van een WS-RM-profiel - is momenteel niet in gebruik. De beantwoording voor deze vraag is doorslaggevend voor de hoofdvraag.

De criteria 3.2.2 tot en met 3.2.4 zijn zogenoemde *grijze criteria*, die niet doorslaggevend zijn voor beantwoording van de hoofdvraag, maar die wel bijdragen aan het beeld dat nodig is om de hoofdvraag te beantwoorden. Strikt genomen wordt aan de beantwoording van deze vragen niet meer toegekomen, door het ontkennend antwoord op criterium 3.2.1. Overigens moet criterium 3.2.2 bevestigend worden beantwoord (gezien de implementatie van WS-RM bij de RNI). Criterium 3.2.3 moet op basis van de specificatie van de standaard ontkennend worden beantwoord. Met betrekking tot criterium 3.2.4 overwegen enkele overheidsorganisaties WS-RM in te zetten, waaronder UWV, onder andere vanwege een al op WUS georiënteerde gegevensuitwisseling in de sector.

Deelconclusie mbt. commentaarpunt 1b (zorg mbt. WS-RM).

Toetsing van de criteria voor draagvlak van de standaard geeft aanleiding om Digikoppeling 3.0 nu niet op de lijst te plaatsen en pas tot plaatsing op de lijst te beslissen wanneer daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van het WS-RM-profiel in Digikoppeling. Totdat minimaal twee organisaties binnen het organisatorisch werkingsgebied het WS-RM-profiel toepassen blijft Digikoppeling 2.0 op de 'pas toe of leg uit'-lijst staan.

Het Forum Standaardisatie wordt geadviseerd de beheerder van de standaard op te roepen het daadwerkelijk gebruik van het WS-RM-profiel in Digikoppeling nauwlettend te volgen en aan het Forum terug te rapporteren wanneer het daadwerkelijk gebruik aan de criteria voldoet. De beheerder van de standaard rapporteert in ieder geval uiterlijk over een jaar terug over de voortgang van het gebruik.

3. Uitzondering voor de Linked Open Data-standaarden RDF en SKOS (commentaarpunt 3)

3.1. Geuit commentaar in de openbare consultatie

Er staan een aantal standaarden op de lijsten van het Forum Standaardisatie op het gebied van Linked Open Data. RDF staat op de lijst met aanbevolen standaarden en SKOS staat op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Een aantal respondenten gaf tijdens de openbare consultatie van Digikoppeling 3.0 aan dat bij het gebruik van RDF en SKOS het gebruik van Digikoppeling niet voor de hand liggend zou zijn.

3.2. Huidige situatie open data en relatie met Digikoppeling

Het commentaar blijkt voort te komen uit een wijze van gebruik van gegevens die niet beperkt is tot RDF en SKOS en ook niet beperkt is tot Linked Open Data. Overigens is het technisch wel mogelijk om RDF en SKOS via Digikoppeling te gebruiken.

Digikoppeling vereist (in alle profielen) tweezijdige authenticatie: de afnemer heeft zekerheid over de identiteit van de aanbieder en de aanbieder heeft zekerheid over de identiteit van de afnemer. Bij gebruik van gegevens van een overheid door een andere overheid waarbij tweezijdige authenticatie niet vereist en/of zelfs onwenselijk is, zou er geen verplichting moeten zijn om Digikoppeling toe te passen. Ter illustratie: een overheidsaanbieder van open data heeft veelal geen behoefte om de identiteit van afnemers vast te stellen, maar afnemers van die open data hebben wel de behoefte om de authenticiteit van de bron (de aanbieder) vast te stellen. In een dergelijk scenario zou Digikoppeling niet vereist moeten zijn, maar zou volstaan moeten worden met eenzijdige authenticatie, bijvoorbeeld op basis van TLS.

9 oktober 2015

Overigens wordt er van uitgegaan dat afnemers te allen tijde zekerheid moeten hebben over de identiteit van een aanbieder. Daarmee is eenzijdige authenticatie het minimale scenario.

2.3. Betekenis voor de toetsingsprocedure Digikoppeling 3.0

Volstaan kan worden met de 'pas toe of leg uit'-verplichting om Digikoppeling toe te passen in gevallen waar tweezijdige authenticatie vereist is.

Deelconclusie mbt. commentaarpunt 2 (zorg mbt. Linked Open Data-standaarden)
Het Forum Standaardisatie wordt geadviseerd het functioneel toepassingsgebied van Digikoppeling als volgt te beperken (wijzigingen onderstreept, uitgaande van het voorgestelde functioneel toepassingsgebied uit het expertadvies Digikoppeling 3.0):

'Pas toe of leg uit' is van toepassing op alle digitale gegevensuitwisseling met behulp van gestructureerde berichten:

- *die plaatsvindt met voorzieningen die onderdeel zijn van de GDI, waaronder de basisregistraties, of*
- *die sectoroverstijgend is.*

Uitgezonderd is de verplichting tot het gebruik van NEN3610 (geo-standaarden) en uitgezonderd zijn de gevallen waarin de aanbieder van gegevens vaststelt dat geen noodzaak bestaat om de afnemer van de gegevens te authenticeren.